

NEVYLÉČITELNÁ NEMOC ČESKÉHO PRŮMYSLU

Ing. Ladislav Verner

Soma Engineering

V současnosti je realita České republiky, jako malé exportní země, která nemá mnoho domácích firem se svými vlastními finálními výrobky prodejnými do celého světa, velmi nebezpečná, neboť zkrachují-li naši odběratelé, zkrachujeme s nimi. Jsme pouze zemí nádeníků a hrozí nám novodobé nevolnictví. Z pozice subdodavatele je dnešní výše přijímaného státního dluhu nesplatitelná.

Názory | www.mmspektrum.com/201023

Dnešní kovidová doba a nastavená opatření nesmí zakrýt pravou příčinu aktuální hospodářské krize v České republice. Pouchme se z historie. Tomáš Baťa řekl: „To, čemu jsme si zvykli říkat hospodářská krize, je jen jiné jméno pro mravní bídu. Mravní bída je příčina, hospodářský úpadek je následek! V naší zemi je mnoho lidí, kteří se domnívají, že hospodářský úpadek lze sanovat penězi. Hrozím se důsledku tohoto omylu. Potřebujeme mravní stanoviska k lidem, k práci a veřejnému majetku.“ Václav Havel ve svém prvním novoročním projevu v lednu 1990 uvedl, že naše země nevzkvétá, jelikož velký tvůrčí a duchovní potenciál našeho národa není smysluplně využito. Věhlasný citát amerického prezidenta J. F. Kennedyho „Neptejte se, co vaše vlast může udělat pro vás, ale co vy můžete udělat pro ni“, má v současné době x-násobný dopad.

Poslední šance

Po 50 letech absence soukromého podnikání v době socialismu a po nepovedené transformaci průmyslu kuponovou privatizací (vytunelování národního kapitálu) v 90. letech minulého století přichází s koronavirem pravděpodobně poslední napomenutí a s ním šance správně rozhodnout, co je tzv. český národní zájem a na čem postavit perspektivní hospodářskou politiku státu. Vzhledem k cca 80letému zpoždění, oproti tržně vyspělým zemím Evropy, máme dnes poslední šanci jít vstříc národní konkurenceschopnosti a je možné, že se dnes píšící dějiny na další stovky let dopředu. Bohužel není vyloučeno, že se naši potomci budou hodně divit, co jsme to byli za pitomce.

V roce 1990 skončila 3. světová ekonomická válka. Válka, která se lišila od 2. světové války (samozřejmě mimo jiné) především tím, že vítěz na obsazeném území nezavedl vlastní společenský řád – tržní ekonomiku, ale otevřel prostor všeobecnému klientelismu (častokrát korupčnímu). Uspokojil a umožnil obohacení domácí „vládnoucí“ politické síle a ta za odměnu neprojevila snahu uspět v hospodářské soutěži vůči západu za cenu upřednostnění osobního obohacení a budoucího chudnutí celého domácího hospodářství.

„Řemeslník se má vždy lépe než nádeník, rozuměj vlastníků svého finálního výrobku či služby se má vždy lépe než subdodavatel,“ říká Ing. Ladislav Verner, majitel Soma Engineering. (Foto: archiv L. Verner)

Obojí neuvěřitelně posílilo vítěznou země s rozvinutou tržní ekonomikou plně firem s vlastními finálními produkty, vysoké míry lidského umu prodejného do celého světa, pro které byla reálná východoevropská konkurence s její nízkou životní úrovní smrtící nebezpečí. Je třeba si uvědomit, že není ve světě byznysu nikoho, kdo by chtěl nezištně pomoci zrození a růstu možného úspěšného konkurenta. Za odměnu od vítězů dostáváme tu nejméně žádanou a nejméně placenou námezdní, případně subdodavatelskou práci v souladu s principem globalizace. Svým vlastním přičiněním si práci dnes již vytvořit neumíme.

Dnešní ekonomická situace potvrzuje, že rozdělení ekonomik světa na „finalisty“ a „subdodavatele“ přináší cyklicky nový druh světové hospodářské krize, a to, že finalisté nejsou schopni předávat stále většímu množství subdodavatelů dostatečné množství práce potřebné k dosažení udržitelné zaměstnanosti. Je zcela zřejmé, že lékem není větší zadlužování ekonomik, kterým se neřeší příčiny, ale pouze důsledky. Potvrzuje se tak odkaz Tomáše a Jana Bati, že hospodářský úpadek nelze sanovat penězi.

Únik z pasti

Abychom mohli zahájit úspěšnou léčbu, musíme stanovit a přijmout pravdivou diagnózu českého

průmyslu. Ten se musí postavit na vlastní nohy, což nastane v okamžiku, kdy bude schopen vlastní finální produkty českých firem prodávat v zahraničí. Přinese to stabilitu pro celé hospodářství a budou pod kontrolou i finanční toky, resp. mnohem více investic zůstane v ČR, neboť nebudou obrovské prostředky odtékat ve formě dividend do zahraničí.

V současnosti jsme se posunuli z námezdní ekonomiky 90. let k ekonomice subdodavatelské. To není nic perspektivního. Je to stav s mnoha riziky ohromných výkyvů v hospodářství – dnešní situace umocněná koronavirem a probíhající transformací automobilového průmyslu, kde se donedávna stovky subdodavatelských firem nacházely pod tlakem svých odběratelů – dodávej, navýšuj kapacitu, investuj, ať mi můžeš dodávat víc. A když to nesplníš, budu muset hledat jinde. Dnes však poptávka, kterou měly předtím, z velké části vypadla.

Půjčka na špatnou investici

Nezbytná transformace českého průmyslu bude bolet a čím více se jí budou politici bránit a oddalovat, tím to bude horší. Chybou je, že stejně jako před koronavirem i teď v krizi sleduje vláda svými opatřeními především krátkodobé cíle. Základním pravidlem dobrého hospodáře je poznání, že v delší perspektivě musí každý vždy více vydělat než utratit, přičemž si je vědom, že pouhým šetřením se nedá zbohatnout. Na první pohled se může zdát, že vláda svým neustálým opakováním svého receptu – „musíme se z krize proinvestovat“ – naplňuje pravidlo dobrého hospodáře, ale i ona si musí uvědomovat, že špatná investice na dluh je to nejhorší, co si v krizi může kdokoliv dovolit. Dluhem, který zcela jistě nepřinese v budoucnosti vyšší výdělek, jsou ohromné výdaje na program Antivirus u těch firem, kde zaměstnanci nepracují z důvodu vyvolaných jejich odběrateli. Pokračuje plošné zvyšování platů ve veřejném sektoru v době bezprecedentního nárůstu státního dluhu. Rozpočtové deficity obcí jsou přenášeny na stát v době krize.

Výše zmíněné kategorie dluhů budou dodatečnou daní pro český domácí soukromý sektor (hrubý národní produkt), kterou nadiktovali současní politici prostřednictvím tlaku až vydírání ze strany subdodavatelských zájmů zahraničního, tolik opěvovaného a hájeného kapitálu. Zahraničního kapitálu, který v současnosti v jejich mateřských zemích dostává skutečně masivní podporu pro export jejich finálních výrobků, oproti až arogantní ignoraci podpory skutečným českým domácím exportérům v ČR.

To vše při vědomí, že veškeré prostředky státního rozpočtu mají původ v soukromém sektoru české ekonomiky a stát nedělá nic jiného, než z těmito prostředky hospodaří.

Absence státníků, ignorance politiků, mlčení slušné většiny ve společnosti oproti činům pár desítek lidí necharakterních je příčinou nerespektování velké moudrosti ve výrocih známých osobností v úvodu tohoto sdělení. ■